

Etableringen av nyanlända

kvinnor på arbetsmarknaden

En innehållsanalys av Regeringens insatser i form av åtgärder och beslut

Författare: Tudja Alqabbani & Lara Elfares

Handledare: Veronica De Majo

Seminariedatum: 2021-01-14

Statskunskap kandidat

Självständigt arbete 15 hp

Abstract

The main purpose with the essay is to highlight the difficulties and challenges that newly arrived women experience in the labor market. Furthermore, the essay aims to analyze the

efforts that the Swedish Government is making for the establishment of newly arrived women in the labor market and what support is offered for these women. The essay will be referring to following three questions;

1. What obstacles and challenges do newly arrived women face in the establishment process?
 - What are the underlying factors to them according to the theory of gender systems and feminist institutionalism?
2. What initiatives in the forms of measures and decisions are proposed by the Government for the establishment of newly arrived women in the labor market?

The content was studied through policy documents, official reports, and statistics. With the help of the questions, the content was investigated in which efforts are being made in the labor market for newly arrived women seen from a feminist perspective in the documents.

The material was read and analyzed based on a qualitative analysis using a content analysis.

The results of the study were analyzed through two theories, that is embedded in two feminist perspectives which are Institutional feminism and the gender system.

Parental leave is described as the primary reason for refugee women's absence from labor, followed by health issues, lack of education and discrimination. The presented results indicate that the establishment of newly arrived women in the labor market is not only important for their own integration and autonomy, but it also plays a significant role in the development of society and for immigrant children's education and integration. Furthermore, the study shows that the Government's efforts are deficient and unsatisfactory in relation to the establishment of newly arrived women in the labor market. The analyzed results of the study show that there is a lack of research on the subject and further efforts are requested.

Nyckelord: Feministisk institutionalism, integration, könsroller, etableringspolitik, genussystem, nyanländ

Innehåll

1. Inledning och problemformulering	1
1.1 Syfte och frågeställningar	3

1.2 Disposition	3	
1.3 Avgränsningar	4	
2. Teoretiskt ramverk	4	
2.1 Feministisk institutionalism	4	
2.2 Genussystem	6	
2.3 Tidigare forskning	7	
3. Metod	9	
3.1 Kvalitativ innehållsanalys	9	
3.2 Alternativ forskningsmetod	10	
3.3 Material	10	
3.4 Reliabilitet, validitet och generaliserbarhet		11
3.5 Tillvägagångssätt	12	
4. Resultatredovisning och analys	13	
4.1 Hinder och utmaningar	13	
4.1.1 Arbetsdelningen mellan könen i hushållen		14
4.1.2 Utbildningsbakgrund	14	
4.1.3 Ohälsa bland nyanlända kvinnor	15	
4.1.4 Diskriminering	15	
4.1.5 Analys av hinder och utmaningar	16	
4.2 Regeringens insatser	17	
4.2.1 Fördelning av föräldrapenning	19	
4.2.2 Ansvarsfördelning mellan olika myndigheter		19
4.2.3 Arbetsförmedlingens handlingsplan		20
4.2.4 Inverkan på samhällsutvecklingen	25	
4.2.5 Analys av Regeringens insatser	26	
5. Diskussion och slutsats	27	
5.1 Diskussion	27	
5.1.1 Metoddiskussion	28	
5.2 Slutsatser	29	
5.3 Framtida forskning	30	
6. Källor	31	

1. Inledning och problemformulering

Våren 2019 utgav Regeringen ett pressmeddelande från Arbetsmarknadsdepartementet som underrättade om Regeringens nya beslut som gällde ändring av Arbetsförmedlingens regleringsbrev för år 2019. Det innebär att 300 miljoner kronor ska användas till fler insatser med utrikes födda kvinnor i fokus. Målet med beslutet är att fler utrikes födda kvinnor ska komma i arbete. Detta beslut fastställdes baserat på statistik som påvisade att utrikes födda kvinnor var en särskilt utsatt grupp på arbetsmarknaden. Enligt Regeringens statistik är sysselsättningen bland utrikes födda kvinnor fortfarande låg, 63,1% och 28% av de som är inskrivna som arbetslösa hos Arbetsförmedlingen är utrikes födda kvinnor i åldern 16 till 64 (Regeringen, 2019).

Utrikesfödda kvinnor är en viktig resurs på arbetsmarknaden som är underutnyttjad. (Tillväxtverket, 2019). Enligt studier på nationell och nordisk nivå har det även konstaterats att nyanlända kvinnors etablering på arbetsmarknaden tar längre tid än mäns etablering på arbetsmarknaden. Detta medför motgångar för hela samhällets strävan mot utveckling då forskning visat att kvinnors etablering på arbetsmarknaden har en stor påverkan på deras barn, i synnerhet döttrar som i sin tur får sämre förutsättningar för en sysselsättning som matchar samhällets ambitioner (OECD, 2018). Etablering och integration är enligt studier tydligt relaterad till geografi, det avser storstädernas bostadssegregation samt "utsatta områden" (IFAU, 2019). Bristfällig integration ökar i sin tur samhällsklyftor där segregerade områden tenderar på att ha högre kriminalitet enligt rapporter från regeringen (Regeringen, 2018). Brottsförebyggande rådet (BRÅ) har utfärdat en rapport som detaljerat beskriver de omfattande kostnaderna brottsligheten har på samhället (BRÅ,2017).

Därmed är detta ett samhällsproblem som bör diskuteras och uppmärksammas, särskilt med anledning av att forskning indikerar på att antalet utrikes födda kvinnor kommer att öka inom de närmaste åren till följd av familjeåterförening (OECD,2018). Samtidigt tyder annan forskning på att etableringspolitiska insatser utformas utifrån könsstereotypa föreställningar som inte tar hänsyn till kön, utbildningsbakgrund eller arbetslivserfarenhet (Larsson,2019).

Organisationen för samarbete och ekonomisk utveckling (OECD) och Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) har länge studerat varför det är ett faktum att nyanlända invandrarkvinnor senare kommer in på de nordiska arbetsmarknaderna än män, och i vissa fall inte alls kommer in. Forskningen indikerar på att det finns en del bidragande faktorer till detta, nyanlända kvinnor har oftast sämre förutsättningar än nyanlända män. Ojämn arbetsdelning i hushållen mellan könen, utbildningsbakgrund, yrkeserfarenheter samt ohälsa är bland det som nämns (OECD, 2018; IFAU, 2020).

Syftet med denna studie är att identifiera och ta reda på de bakomliggande orsakerna till nyanlända kvinnors fördröjda etablering på arbetsmarknaden samt hur den svenska Regeringen bemöter dessa. Studien applicerar feministisk institutionalism och teorin om genusystem för att förklara Regeringens insatser i form av åtgärder och beslut, samt för att förklara vilka negativa effekter de hinder och utmaningar nyanlända kvinnor möter kan innebära för samhället. Vidare granskas insatserna utifrån de förväntningar och mål som ovan nämnda teorier ställer på en jämställd Regering.

Sverige har en hel del skyldigheter och krav som ställs vid mottagandet av asylsökande. Det är krav utifrån mänskliga rättigheter och barnets rätt. De rättssäkerhetskraven måste även följas vid myndighetsutövningen i samband med mottagandet av asylsökande. Sverige är skyldiga att bistå flyktingar med hjälp och stöd för att etableras och integreras i samhället. Ansvaret är uppdelat mellan staten, kommunerna och landstingen med regeringsformen som utgångspunkt (SOU, 2017).

Integration och etablering är två väldigt förekommande begrepp i dagens politiska debatt. Begreppen betyder olika men förklaras oftast samma sak och är närmare i definitionen av varandra. Integration avser relationen mellan individer, grupper och enheter. Begreppet integration associeras idag i synnerhet med frågor som rör invandring och etnisk mångfald (Beckman & Mörkenstam, 2016). Begreppet ´nyanländ´ ´definieras i studien som en person som är mottagen i en kommun och har beviljats uppehållstillstånd för bosättning och omfattas av lagen om etableringsinsatser. Enligt Regeringen avser etableringspolitik att skapa bättre

förutsättningar för att nyanlända skall komma i arbete eller utbildning och etablera sig i samhället (Regeringen, u.å.).

1.1 Syfte och frågeställningar

Syftet är att studera vilka hinder och utmaningar nyanlända kvinnor möter i etableringsprocessen i Sverige. Syftet är även att studera den svenska Regeringens insatser för etableringen av nyanlända kvinnor på arbetsmarknaden och vilken inverkan etableringen har på samhällsutvecklingen. För att besvara studiens syfte kommer teorierna om genussystem samt feministisk institutionalism att tillämpas. Studiens frågeställningar är följande:

Vilka hinder och utmaningar möter nyanlända kvinnor i etableringsprocessen?

- Vilka är de bakomliggande faktorerna till dem enligt teorin om genussystem och feministisk institutionalism?

Vilka insatser i form av åtgärder och beslut föreslås av Regeringen för etableringen av nyanlända kvinnor på arbetsmarknaden?

1.2 Disposition

Uppsatsens innehåll kategoriseras i fem olika kapitel för att skapa en tydlig struktur genom studien.

Kapitel 2: Presenterar de teoretiska utgångspunkter som är centrala i uppsatsen. Uppsatsens valda teorier kommer senare i uppsatsen att appliceras på uppsatsens resultat under kapitel fyra som ett analysverktyg.

Kapitel 3: Utgörs av uppsatsens metodval och tillvägagångssätt.

Kapitel 4: Redogör för empirins resultat som analyseras med utgångspunkt i studiens valda teorier.

Kapitel 5: Därefter följer en diskussion av resultatet som kopplas samman med tidigare forskning. Studien avslutas med de slutsatser som författarna har kommit fram till och frågeställningar besvaras, samt förslag till framtida forskning.

1.3 Avgränsningar

Det har påvisats i forskning att nyanlända kvinnor är en särskilt utsatt grupp på arbetsmarknaden (OECD,2018; Arbetsförmedlingen,2017; Regeringen, 2020). Därmed avgränsas arbetet mot målgruppen ‘utomeuropeiska nyanlända kvinnor i Sverige’.

Materialet som huvudsakligen består av policydokument är avgränsat mot en tidsperiod som avser de senaste fem åren. Detta med anledning av den ökade invandringen under perioden. Rapporten undersöker de hinder och utmaningar dessa kvinnor bemöter i etableringsprocessen, dess påverkan på samhällsutvecklingen samt Regeringens etableringsinsatser i form av åtgärder och beslut. Integrationsprocessen är i allmänhet viktig och intressant men kvinnornas relation till arbetsmarknaden är särskilt angeläget att studera eftersom det har en stor påverkan på integrationen men även på kvinnornas barn och i synnerhet döttrar (OECD,2018; Regeringen, 2020).

2. Teoretiskt ramverk

Institutionell feminism och teorin om genussystem är studiens centrala teorier. Teorierna används huvudsakligen som ett analytiskt ramverk för studiens resultat. Tillsammans skall de bidra till att förklara de hinder och utmaningar kvinnorna bemöter i etableringsprocessen i relation till Regeringens insatser i form av åtgärder och beslut med teorierna som utgångspunkt.

2.1 Feministisk institutionalism

Institutionell teori avser att beskriva hur institutioner fungerar, samt hur organisationer och individer förhåller sig till dessa. Teorin kan beskrivas som en samling av teorier som i sig är mångsidiga men har en gemensam struktur där de belyser institutionella mönster i samfundet och policyprocesser (Cairney, 2012, s.70).

Den institutionella teorin har många olika grenar exempelvis normativ institutionalism, historisk institutionalism, empirisk institutionalism, sociologisk institutionalism, diskursiv institutionalism och även feministisk institutionalism (Cairney,2012, s.70).

Institutioner är komplexa och kan förstås i en bredare mening. Det brukar talas om formella och informella institutioner. De formella institutionerna avser lagstiftande församlingar, myndigheter och juridiska ramverk. Informella institutioner beskriver normer, traditioner och inlärd vardagshandlingar bland individer samt i institutioner. Peters (2019, s.23) redogör för fyra punkter som kännetecknar en institution;

1. **Struktur** som avser förutsägbarhet, till exempel Universitet som kräver förutsägbarhet när det gäller planerad undervisning, medan ett fängelse behöver vara mer förutsägbart när det gäller struktur och planering eftersom institutionen är mer beroende av en struktur för dess effektivitet.
2. **Stabilitet** som avser ett kontinuerligt mönster som följs av medlemmarna i institutionen. Till exempel om en grupp individer skulle bestämma möte över en kaffe en gång i veckan på samma plats och tidpunkt med en agenda i fokus, börjar utformningen av en institution.
3. **Inverkan** på individers beteenden på ett formellt eller informellt sätt.
4. **Värderingar**; alla medlemmar inom institutionen delar gemensamma värderingar och mål (Peters,2019, s.23).

Institutioner bidrar till en slags förutsägbarhet genom att begränsa och beröra policyaktörers beslutsfattande (Olsson, et al. 2019, s.37). Institutioners systematiska egenskap betyder att dessa har i största mån en varaktighet över tid och att de alltid finns kvar även om människor ersätts eller försvinner (Olsson, et al. 2019, s.247).

Feministisk institutionalism är en ny teori inom nyinstitutionalismen som belyser hur könsnormer fungerar inom institutioner och hur institutionella processer upprätthåller och utformar könsmaktsdynamik. Den feministiska institutionalismen handlar om hur institutioners formella och informella regler är utformade i en könsbestämd kontext (Mackay & Krook, 2011, s.13). Teorin avser att tillföra ett nytt sätt att tolka och förstå bildandet av institutioner som går utöver de traditionella aspekterna, detta genom att bland annat tillföra medvetenhet om inkludering och segregering bland könen inom institutioner (Mackay & Krook, 2011, s.25).

Könsroller spelar en viktig aspekt i processen genom att påverka maktrelationer och sociala interaktioner. Den feministiska institutionalismens ändamål är att påverka den interna processen hos institutioner samt påverka lagstiftning, politik och kvoter med genusforskning i fokus (Mackay & Krook, 2011, s.2).

2.2 Genussystem

År 1988 lanserade professorn Yvonne Hirdman begreppet genussystem. Hirdman beskrev genussystemet som ett ordningssystem som formar och upprätthåller samtliga samhällen, där kvinnor och män fördelas olika roller, uppgifter och positioner i samhället. Systemet handlade huvudsakligen om isärhållande av könen och manlig överordning (Hirdman, 1988). Begreppet isärhållande avser relationen mellan kvinnligt och manligt. Hirdman menar att det förklarar hur manligt respektive kvinnligt hålls isär och beskrivs i varje samhälle som varandras motsatser. Vidare menar hon att till följd av detta "isärhållande" är kvinnor och män på olika arenor i samhället (Hirdman, 1988). Ett exempel på detta är fördelningen mellan könen på arbetsmarknaden, där det finns mansdominerade och kvinnodominerade yrken (Lundgren & Werner, 2016).

Forskaren Lena Gemzöe förklarar i sin bok "Feminism" hur begreppet genussystem ersatt ordet "patriarkat". Att det idag handlar om hur könshierarki återfinns i ekonomi, politik och hushåll. Genussystemet omfattar de orättvisor som finns i det svenska arbetslivet (Gemzöe, 2012, s.80–81). Hur arbetsdelningen formas utifrån normerna om vad som är kvinnligt och manligt, föreställningen om att män och kvinnor har olika karaktär och egenskaper. Gemzöe lyfter fram normen om att kvinnor anses vara omvårdande, känsllosamma, mjuka och relationsinriktade medan män föreställs som självständiga, målmedvetna individer, som besitter egenskapen att fatta snabba och rationella beslut (Gemzöe, 2012, s.82).

Vad som avses när man talar om begreppen man och kvinna, eller maskulinitet och femininitet är inte helt bestämt, utan begreppens definition ändras över tid. Begreppen används ofta för att beskriva grupper och samhällsstrukturer som direkt tilldelas olika funktioner i samhället, exempelvis om kvinnors huvudansvar i hemmet. Därmed är kön/genus länkat till olika maktröler och strukturer. Maktordningen som tydliggör skillnaderna har kommit att få olika benämningar såsom genussystem, könsmaktsordning och patriarkat.

(Lundgren & Werner,2016). Hirdman redogör för hur ett genuskontrakt grundas på olika idealtyper av kvinna och man, utifrån en individuell och strukturell utgångspunkt där män och kvinnor i första hand förhåller sig till samma kön i syfte om att bibehålla hierarkin mellan könen, särskilt på arbetsmarknaden (Hirdman,1988).

2.3 Tidigare forskning

Deltagande på arbetsmarknaden

Nyanlända kvinnors etablering på arbetsmarknaden har studerats på nationell och nordisk nivå och det har konstaterats att nyanlända mäns etablering på arbetsmarknaden går snabbare än nyanlända kvinnors. Organisationen för samarbete och ekonomisk utveckling (OECD,2018) har länge studerat nyanlända kvinnors etablering. Enligt OECD kommer nyanlända kvinnor senare in på den nordiska arbetsmarknaden än män, och i vissa fall inte alls. OECD:s forskning upplyser olika anledningar till att kvinnornas etablering på arbetsmarknaden är en aktuell politisk utmaning. Studien redogör för att antalet nyanlända kvinnor i den Europeiska unionens medlemsländer (EU) har växt drastiskt under de senaste åren, till följd av bland annat migrationskrisen som skedde år 2015. Enligt OECD har cirka en halv miljon kvinnor sökt skydd inom EU sedan dess och man räknar med en ökning av antalet inom de närmsta åren till följd av familjeåterförening (OECD, 2018).

Nyanlända kvinnor upplever ofta större klyftor i sysselsättningsgrad under de första 5–9 åren efter ankomst. Dessa klyftor jämnar oftast ut sig 10–15 år efter ankomst i samband med att integrationen av målgruppen ökar, därmed jämnar språkkunskaperna hos kvinnorna ut sig och anses likvärdig. Även om klyftorna minskar över tid, tenderar flyktingkvinnor vars språkkunskaper varit höga eller avancerade, ha en sysselsättningsgrad på 40% högre än de med låg språknivå (OECD,2018).

Nyanlända kvinnor i Sverige deltar i förberedande insatser under längre tid jämfört med nyanlända män som främst tar del av etableringsinsatser på arbetsmarknaden. Kvinnor påbörjar etableringsprogrammen senare än männen som oftast påbörjar deltagandet redan under det första året. Enligt myndigheten Institutet för arbetsmarknads- och

utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) är föräldraledighet en stor bidragande faktor till att kvinnorna gör uppehåll i etableringsprogrammen och beskriver det som ett "hinder" för målgruppens etablering (IFAU, 2020).

Policyproblem i utformningen av etableringspolitiska insatser

Jennie Larsson redogör i sin doktorsavhandling att forskning indikerar på att etableringspolitiska insatserna utformas enligt könsstereotypa föreställningar. Trots att forskning visar att invandrade kvinnor alltid har arbetat kvarstår tankefiguren om de "ojämställda invandrarfamiljerna", förklarar hon. Dessa fördomar bidrar till att nyanlända kvinnor prioriteras ned vid tilldelningen av insatser relaterade till sysselsättning eller att utbildningar anpassas efter mansdominerade yrken (Larsson, 2019).

Vidare belyses en studie som behandlar problematiken med denna stereotypifiering, den lyfter upp det faktum att personer som etableringshandläggare och samhällskommunikatörer möter placeras alla under kategorin "nyanlända". Utan hänsyn till att de skiljer sig åt i form av yrkestillhörigheter, utbildningsnivå, arbetslivserfarenheter, kön, klassbakgrunder, ålder, sexuell läggning och könsuttryck, omfattas de av samma etableringsreform som avser nyanlända (Larsson, 2019). Ytterligare forskning indikerar på att det finns policyproblem i utformningen av etableringspolitiska insatser, det gäller arbetsmarknadsförberedande insatser, bosättning i kommunerna och samverkan mellan stat och kommun (IFAU, 2019).

Övriga faktorer

En senare rapport visade att integrationen av nyanlända kvinnor tenderar att vara avgörande för kvinnornas barn. Integrationen av målgruppen är ofta avgörande för hur väl deras barn integreras. Den senare studien kunde påvisa att kvinnors arbetsmarknadsstatus påverkar sysselsättningen av deras döttrar (OECD,2018).

Forskningen har även konstaterat att flyktingkvinnor är särskilt utsatta, och förklarar det med "double disadvantage" som direkt översatt betyder "dubbel nackdel", rapporten tyder på att flyktingkvinnor har sämre förutsättningar än både invandrade män och inrikes födda kvinnor. De är således särskilt sårbara då de behöver ta itu med alla de specifika hinder som kvinnor, flyktingar och invandrare står inför samtidigt (OECD,2018).

Forskning utförd av IFAU undersökte hur effekterna skiljer sig för personer med svensk- eller arabisk klingande namn på arbetsmarknaden, studien visar att personer med arabisk klingande

namn väljs bort i rekryteringsprocesser, oavsett utbildning och tidigare erfarenheter. Resultatet av studien visar tydligt att graden av etnisk diskriminering är hög på den svenska arbetsmarknaden (IFAU, 2020).

3. Metod

För att bemöta studiens syfte genomfördes en innehållsanalys med kvalitativ forskningsansats. Metoden har tillämpats genom analys av det empiriska materialet som består av policydokument samt rapporter från Regeringen, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Nordiska ministerrådet och Ramboll. Detta tillsammans med förutbestämda teorier som sedan sammankopplas till forskningsområdet.

3.1 Kvalitativ innehållsanalys

Kvalitativ innehållsanalys är en forskningsstrategi som kan appliceras på vilken skrift som helst. Det kan tillämpas på olika texter men även bilder. Metoden används för att analysera innehållet i en text. Denna typ av forskningsansats möjliggör det för forskaren att framställa det som är relevant i texten genom att framhäva det väsentliga innehållet genom en noggrann läsning av innehållet i texten. Med denna metod kan sambandet mellan textens olika delar lyftas fram ur den ursprungliga kontexten för att senare tillämpas i resultatet som en ny helhet (Denscombe, 2018, s 403). Den kvalitativa innehållsanalysen redogör även för forskaren de värderingar som presenteras i texten genom att mäta inställningen till innehållet. Enligt Denscombe är innehållsanalysens väsentliga styrka att den fastställer kvantiteten av innehållet i en text. Detta med hjälp av en metod som är tydlig och kan upprepas av andra forskare (Denscombe, 2018, s.402–403).

Den kvalitativa analysens styrkor är att den är mer tolerant än kvantitativ forskning, det vill säga att denna typ av metod ger utrymme för motsägelser och dubbeltydigheter. Detta tyder inte på en svag analys, utan det handlar om att en kvalitativ analys återspeglar den sociala verkligheten som studeras (Denscombe, 2018, s.427). En annan fördel med den kvalitativa analysen är att den inte är förutbestämd och ger en ensidig förklaring, utan den tillåter alternativa förklaringar, eftersom metoden bygger på forskarens tolkningsförmåga. Detta innebär att den inte måste acceptera en korrekt förklaring utan det finns en typ av förståelse om att analysen kan innebära olika slutsatser beroende på forskaren. Denscombe argumenterar även för att den kvalitativa metoden ger stöd till datamaterialet och analysen,

eftersom kvalitativ forskning grundar sig på forskning som är införskaffat från den verkliga världen (Denscombe, 2018, s.426–427).

Denscombe redogör även för den kvalitativa analysens svagheter och lyfter upp det faktum att denna forskningsmetod är tidskrävande. Enligt Denscombe kan det kvalitativa forskningsmaterialets opartiskhet ifrågasättas då forskarens egen identitet, åsikter och bakgrund är avgörande i skapandet, analysen och datan (Denscombe, 2018 s.427–428).

3.2 Alternativ forskningsmetod

En alternativ forskningsmetod hade varit en kombinerad kvalitativ intervjustudie med en innehållsanalys, där intervjuer sker med ett urval av nyanlända kvinnor som etablerats eller ännu inte etablerats på arbetsmarknaden, för att sedan analysera utifrån egen forskning. En kvalitativ intervjumetod hade däremot varit tidskrävande och med hänsyn till den givna tidsramen och de resurser som besätts är en innehållsanalys mest lämplig för detta forskningsområde. Forskningsproblemet är väldigt omfattande, men eftersom det tidigare forskats kring etableringen av nyanlända kvinnor finns ett brett utbud av empiriskt material och elektroniska källor att genomföra denna studie. Det bör dock observeras att ingen forskningsmetod är underlägsen någon annan, utan bör anpassas efter forskningens utformning och problemområde (Denscombe,2018, s.240–241).

3.3 Material

Det empiriska materialet som analyserats baseras främst på forskningsrapporter, policydokument och offentliga data. Materialet är huvudsakligen offentliga handlingar i form av elektroniska källor uttagna från Regeringen, Arbetsförmedlingen, Nordiska ministerrådet, Försäkringskassan samt Ramboll. Rapporterna är uttagna i form av elektroniska källor då det är det lämpligaste alternativet med hänsyn till tidseffektivitet och tillgänglighet. I dagens samhälle återfinns offentliga handlingar i form av elektroniska källor i en bred utsträckning, vilket är till stor fördel och underlättar även forskningsprocessen (Denscombe, 2018, s.325–326). Policydokument från ovan nämnda myndigheter har analyserats med fokus på hinder och utmaningar som nyanlända kvinnor bemöter i etableringsprocessen, med myndigheternas vidtagna åtgärder och beslut i fokus. Materialet har valts för att undersöka på en statlig nivå hur man arbetar och formar beslut kring studiens valda målgrupp "nyanlända kvinnor". Dessa dokument innehåller policys och beslut som har en avgörande roll för

utformningen av etableringspolitiska insatser som anses påverka samhällets patriarkala strukturer och normer. Vidare är det viktigt att undersöka problemställningen på nationell nivå för att öka förståelsen om hur detta har en påverkan på individnivå. I Sverige gäller Offentlighetsprincipen som innebär att allmänheten skall ha tillgång till statliga och kommunala dokument (Regeringen,2020), detta innebär ett brett utbud av tillgängliga policydokument som främjar studien. Eftersom Regeringens insatser är en central del av studien har vi sökt i Regeringens databas där alla dokument är offentliga, vilket resulterar i att vi kunde få en överblick över de data som anses vara relevant för studiens syfte. Uppsökandet av relevant litteratur och relevanta källor har skett via google scholar som är en bred databas med internationella empiriska studier i syfte att fånga upp relevant kunskap. Tidigare forskningsbidrag har använts i form av bland annat doktorsavhandling för att diskutera samt stärka studiens resultat.

3.4 Reliabilitet, validitet och generaliserbarhet

En huvudsaklig fördel med den tillämpade metoden är att en kvalitativ forskningsansats baseras på noggrann forskning och empiriskt material. Forskarna har spenderat mycket tid och noggrannhet på arbetet, eftersom kvalitativ forskning baseras på detaljerade granskningar av texter och diskurser ger detta därmed en stabil grund för slutsatserna samt ökar trovärdigheten för läsaren (Denscombe,2018, s420). Den kvalitativa forskningsmetoden tenderar att grundas i relativt små fall men genom intensiva studier. Naturligtvis kan det uppstå funderingar kring fallens representativitet och hur stor sannolikheten är att det återfinns liknande fall sedan tidigare. En del kvalitativa forskare påstår att generaliserbarheten baseras på huruvida den statistiska sannolikheten för att specifika data redan återfinns på annat håll, samt att sannolikheten är beroende av de stora urvalen (Denscombe, 2018, s 422). De dokumentära datakällorna i studien är i första hand tagna ur stats publikationer och officiell statistik, det vill säga myndigheter och offentliga källor. Denscombe beskriver stats publikationer som en auktoritativ, objektiv och faktabaserad informationskälla. Med detta menar han på att officiell statistik och stats publikationer tenderar att vara trovärdiga och opartiska, datan publiceras av sakkunniga tjänstemän i uppdrag av staten. Samtliga dokument är skrivna av fler än en författare såsom beslutsfattare och myndigheter vilket ökar reliabiliteten för innehållet genom att dem granskas på mer än ett håll, samt att det ökar validiteten i dokumenten. Staten förser oss med officiell statistik vilket utgörs som ‘‘hårddata’’ det vill säga siffror som är granskade och opartiska (Denscombe,2018, s.322).

Avsikten med studien har varit att analysera Regeringens insatser för etableringen av nyanlända kvinnor. Denna kvalitativa studie studerar ett samhällsproblem som återfinns i de nordiska länderna enligt tidigare forskning, vilket innebär att det inte blir svårt att generera en hög generaliserbarhet. En analys av kvinnornas hinder och utmaningar i etableringsprocessen är möjlig att applicera, emellertid kan det vara svårare att utföra en analys av Regeringens insatser eftersom Sveriges policys skiljer sig från övriga nordiska länder som exempelvis Norge och Danmark.

Data som analyseras i studiens resultat är uttaget ur statspublikationer, policydokument, rapporter och offentlig statistik som anses fylla kriterierna för tillförlitlighet. Detta med anledning av att dokumenten är oberoende och transparenta i enlighet med myndigheters policy i en demokratisk stat (Denscombe, 2018, s.322–323).

Följande metod är väldigt beroende av forskarens identitet, åsikter och bakgrund vilket innebär att studiens resultat kan tolkas olika beroende på forskaren. Detta kan leda till att studiens resultat kan komma att ifrågasättas, emellertid innebär inte det att studien är bristfällig (Denscombe, 2018, s.428). Detta kan medföra att forskarnas tidigare erfarenheter och värderingar kan komma att spegla resultatet då detta är en första erfarenhet av denna typ av studie.

3.5 Tillvägagångssätt

Studiens material har analyserats systematiskt vilket innebär att vi försökt identifiera problem som lyfts fram och är förekommande i de olika policydokumenten. För att avgränsa det empiriska materialet har denna studie endast utgått ifrån policydokument som avser etableringsprocessen av nyanlända kvinnor under de senaste fem åren. Processen har gått till på följande sätt;

1. Uppsökandet av relevant litteratur och relevanta källor på Google scholar och andra offentliga databaser.
2. Tidigare forskning om nyanlända kvinnors etablering på arbetsmarknaden i de nordiska länderna används som underlag, för att sedan systematiskt identifiera de hinder och utmaningar som belyses i policydokumenten.

3. Regeringens budgetproposition år 2020, Arbetsförmedlingens handlingsplan, Försäkringskassan samt Nordiska ministerrådets rapporter har använts för att analysera de identifierade aspekterna.
4. Vidare har vi analyserat de insatser som föreslås i form av åtgärder och beslut av ovan nämnda myndigheter. Insatserna har analyserats genom att noggrant undersöka Regeringens budgetproposition avseende utgiftsområde 13 för att sedan ta ut det relevanta ur kontexten. Samtliga rapporter har analyserats på samma sätt.
5. De litterära källorna har analyserats genom en litteraturöversikt för att placera forskningen i kontext. Med stöd av forskningslitteraturen som noga beskriver de valda teorierna som tillämpas i uppsatsen har dessa väglett studiens tillvägagångssätt.
6. Det sammanställda materialet avseende frågeställningarna har tillämpats i uppsatsens resultat och analys för att problematisera materialet och koppla samman studiens teoriförankring.

4. Resultatredovisning och analys

Målen för integrationspolitiken i Sverige är enligt Regeringen allas människors lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter oavsett etnisk bakgrund och kön. Regeringen beskriver även de allmänna målen som ett samhälle fritt från diskriminering, där både kvinnor och män skall ha samma möjligheter till att utforma sitt liv och sin framtid, vilket är viktiga utgångspunkter i utformandet av en jämlik och framgångsrik integrationspolitik (Regeringen, 2020).

I detta avsnitt kommer uppsatsens resultat att analyseras med utgångspunkt i teorierna om Genussystem samt Feministisk institutionalism för att besvara frågeställningarna. Resultatet är samlat ifrån det empiriska materialet; Regeringens budgetproposition år 2020, Arbetsförmedlingens handlingsplan år 2017, Nordiska ministerrådets rapport år 2018, Försäkringskassans PM år 2019 samt Rambolls utvärdering av Mirjam projektet. Avsnittet redogör för de hinder och utmaningar nyanlända kvinnor bemöter i etableringsprocessen, Regeringens insatser i form av beslut och åtgärder samt myndigheters etableringspolitiska handlingsplan. Därefter behandlas inverkan kvinnornas etablering har på en familj men även i samhället.

4.1 Hinder och utmaningar

De ovan nämnda källorna lyfter fram samma aspekter gällande hinder och utmaningar som nyanlända kvinnor bemöter. Hindren som presenteras i empirin avser bland annat ojämn arbetsfördelning mellan könen inom hushållet, föräldraledighet, diskriminering, utbildningsnivå och allmän ohälsa (Regeringen, 2020; Arbetsförmedlingen, 2017; Nordiska ministerrådet, 2018).

4.1.1 Arbetsdelningen mellan könen i hushållen

Enligt en rapport utgiven av Arbetsförmedlingen om nyanlända kvinnors etablering belyses det faktum att kvinnor arbetar deltid oftare än män. Den främsta orsaken till detta är föräldraledighet, där kvinnan oftast bär det största ansvaret för det obetalda hem och omsorgsarbetet (Arbetsförmedlingen, 2017). Det obetalda hem och omsorgsarbetet innebär de hushållssysslor som kvinnorna oftast ansvarar för i hemmet (Regeringen, 2020). Denna ståndpunkt förstärks även av Regeringen, som även de menar att ett av hindren målgruppen bemöter är ojämn fördelning av hushållsarbetet. Kvinnor i allmänhet utför hushållsarbete i större utsträckning än män. Den ojämna fördelningen mellan könen av det obetalda hem och omsorgsarbetet relateras oftast till uttaget av föräldrapenning. Forskning visar att det finns en ojämn fördelning av föräldraledighet mellan könen (Regeringen, 2020). Enligt statistik har kvinnor tagit ut majoriteten av föräldrapenning sedan år 1974 då det infördes. År 2018 tog kvinnor ut 71 % och män tog ut 29 % av dagar med föräldrapenning. Forskning visar att antalet män som tar ut föräldrapenning ökat under de senaste tio åren men att denna utveckling går väldigt långsamt till (Regeringen, 2020).

4.1.2 Utbildningsbakgrund

En stor utmaning för integrationsprocessen av nyanlända kvinnor, i relation till arbetsmarknaden och för samhället i stort, är de låga eller obefintliga utbildningsnivåerna som nyanlända kvinnor besitter. Kvinnorna kommer oftast från länder med sämre utbildningssystem, där ojämlikhet mellan könen tenderar att vara hög, i dessa länder är kvinnornas sysselsättningsgrad väldigt låg eller ofta obefintlig. Väl i mottagarlandet tenderar kvinnorna att ha en högre sysselsättningsgrad än i deras hemland (Arbetsförmedlingen, 2017). Utbildningsbakgrund är ett stort hinder för nyanlända kvinnor, något Arbetsförmedlingen

menar kan vara orsaken till att kvinnor avbryter sin etableringsplan då man har konstaterat att majoriteten av kvinnorna som avbryter etableringsplanen saknar en formell grundläggande utbildning (Arbetsförmedlingen,2017).

4.1.3 Ohälsa bland nyanlända kvinnor

Det allmänna hälsotillståndet bland utrikes födda kvinnor är sämre än hos inrikes födda visar statistik som presenteras i Regeringens rapport (Regeringen, 2020). Ohälsa är en väldigt förekommande anledning till att nyanlända kvinnors deltagande i etableringen oftast är på deltid, 33–60 procent av kvinnor som deltagit på deltid under de senaste tre åren har gjort det på grund av sitt dåliga hälsotillstånd (Arbetsförmedlingen, 2017).

Det verkar emellertid finnas ett samband mellan sysselsättningsgraden och ohälsa. Nyanlända kvinnor såväl som nyanlända män med en betydligt lägre sysselsättningsgrad, rapporterar om besvär med ångest och depression i större utsträckning än nyanlända med en högre sysselsättning (Regeringen, 2020).

Man pratar mer specifikt om den psykiska hälsan, som definieras med följande besvär som är mest förekommande bland utrikes födda kvinnor (Regeringen,2020);

- Sömnbesvär
- Ängslighet
- Oro
- Ångest

Enligt Regeringens policydokument anger män i åldersgruppen 25 till 64 år att de har en bra hälsa oavsett utbildningsnivå. Däremot är distinktionen större mellan olika utbildningsnivåer än mellan könen. Statistik som avser år 2016–2017 visar att kvinnor med endast förgymnasial utbildning är mest drabbade av dålig hälsa. Vidare skattar utrikesfödda kvinnor och män sin hälsa som dålig i högre grad än inrikes födda svenskar. Den ojämna fördelningen av obetalt hem och omsorgsarbete tillsammans med sysselsättning är också en faktor som bidrar till högre sjukfrånvaro bland kvinnor (Regeringen 2020).

4.1.4 Diskriminering

Diskriminering beskrivs som en möjlig faktor till en försvårad etablering på arbetsmarknaden. En hypotes är att nyanlända kvinnor riskerar att diskrimineras dubbelt så mycket på arbetsmarknaden till följd av deras kön samt etnicitet (Arbetsförmedlingen,2017).

Arbetsförmedlingens handlingsplan redogör för att personer vars namn är arabisk klingande ofta tenderar att bli bortvalda från rekryteringsprocesser, därav föreslås i handlingsplanen mer forskning kring diskriminering av specifikt nyanlända kvinnor på arbetsmarknaden (Arbetsförmedlingen,2017).

Nordiska ministerrådet lyfter fram en studie utförd av Riksrevisionen som påvisar att det finns brister i individanpassning av etableringsinsatserna, i synnerhet när det gäller anpassning till nyanlända kvinnors behov. Det noteras könsskillnader i stöd och deltagande som kan bero på strukturella skillnader gällande nyanlända mäns och kvinnors utbildningsnivå, arbetslivserfarenhet men även diskriminering och fördomar vid utdelning av stöd. Stereotypifiering baserat på föreställningar om kön och etnicitet har visat sig påverka etableringshandläggares beslut i viss utsträckning, vidare får kvinnor stöd senare än män, där stödet är sämre anpassat efter deras behov (Nordiska ministerrådet,2018).

4.1.5 Analys av hinder och utmaningar

Samtliga rapporter studien analyserar redogör för samma hinder och utmaningar som de nyanlända kvinnorna bemöter i etableringsprocessen. Föräldraledighet fastställs som den största bidragande faktorn till att nyanlända kvinnor etableras på arbetsmarknaden mycket senare i förhållande till männen (Arbetsförmedlingen, 2017; Regeringen, 2020; Nordiska ministerrådet, 2018). Kvinnor har tagit ut majoriteten av föräldrapenningen sedan policyn infördes år 1974, det fanns dock ingen lag som krävde att män skulle ha reserverade föräldradagar, utan kvinnan tog ofta ut alla dagar själv (Regeringen, 2020). Detta är följden av den ojämna arbetsdelningen mellan könen av det obetalda hushållsarbetet där kvinnor generellt bär huvudansvaret som teorin om genussystem nämner.

Forskaren Lena Gemzöe lyfter fram hur genussystem idag handlar om könshierarkin inom ekonomi, politik och hushåll, vilket främst återfinns i arbetsdelningen som formas utifrån normerna om vad som är kvinnligt och manligt. Seder som många hushåll formas efter, där samhällets normer samt förväntningar på kvinnan som både fru och mamma förväntas leva upp till. Föreställningen om att kvinnor är omvårdande, känslamma, mjuka och relationsinriktade (Gemzöe, 2012, s.82), sätter press och förväntningar på kvinnor som ofta inte vågar vara annat än just detta. Detta är ur ett genusperspektiv vad maktröler och strukturer kan innebära. Kvinnor och män tilldelas olika funktioner i samhället som baseras

på informella normer och värderingar vilka handlar om inlärd normer och patriarkala strukturer som påverkar beteendet, går i arv och ofta är svåra att bryta.

Nyanlända kvinnors utbildningsbakgrund framstår som ytterligare ett hinder som bemöts. Kvinnorna kommer oftast från länder med sämre utbildningssystem där ojämlikhet mellan könen tenderar att vara hög (Arbetsförmedlingen, 2017). Föreställningen om vad som är manligt och kvinnligt skiljer sig åt i olika samhällen och ändras över tid (Hirdman, 1988; Lundgren & Werner, 2016), olika normer skapar olika samhällsstrukturer som kan komma att påverka ens karriärmöjligheter. Nyanlända kvinnor är särskilt sårbara för diskriminering då de behöver ta itu med alla de hinder som kvinnor, flyktingar och invandrare står inför samtidigt (Arbetsförmedlingen, 2017). Stereotypifiering som förekommer av etableringshandläggare vid utdelningen av etableringsinsatser för nyanlända kvinnor tros bero på strukturella skillnader gällande nyanländas utbildningsnivå samt arbetslivserfarenhet där det framgår att etableringsstöd är sämre anpassat efter kvinnornas behov (Nordiska ministerrådet, 2018). Institutionella normer om att det är männens uppgift att arbeta och försörja hemmet kan även ha ett inflytande på etableringsinsatser anpassade för just kvinnor. Det framkommer att formella såväl som informella normer och regler som präglar institutioner samspelar, och kan ha lett till att det inte tagits hänsyn till att förlägga insatser som passar med familjeliv eftersom det inte funnits samma förväntningar samt föreställningar på män såsom kvinnor. Feministisk institutionalism fokuserar just på detta och menar att dessa regler och normer ofta är genusbaserade (Mackay & Krook, 2011, s.13).

4.2 Regeringens insatser

År 2019 utgavs Regeringens budgetproposition avseende utgiftsområde 13 för år 2020, med förslag till insatser för en effektiv och jämlik integrering av nyanlända. Agenda 2030 är en av Regeringens långsiktiga mål, en handlingsplan mot ett hållbart samhälle med sex huvudmål varav ett är att skapa ett jämställt samhälle genom att uppnå målen för ökad jämställdhet (Regeringen, 2020).

För att underlätta Regeringens arbete har etableringsinsatserna delegerats vidare till särskilda myndigheter och aktörer. Myndigheter ansvarar för implementeringen av Regeringens beslut och arbetet fördelas mellan; Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Migrationsverket, Länsstyrelsen, kommunerna samt Centrala studiestödsnämnden (CSN). Budgetpropositionen

nämner de etableringsinsatser som implementeras av Arbetsförmedlingen och övriga aktörer i uppdrag av Regeringen genom särskilda handlingsplaner och etableringsinsatser för nyanlända (Regeringen,2020). Regeringen fokuserar på integreringen av nyanlända genom ökade insatser för etableringsprocessen på arbetsmarknaden. Ett arbete anses ge nyanlända en skjuts in i det sociala nätverket, bidra till ökade språkkunskaper och leder till en ekonomisk stabilitet (Regeringen,2020).

Nyanlända kvinnor har enligt statistik en låg eller obefintlig sysselsättningsgrad de första åren efter bosättning i Sverige. Det finns en tydlig skilljaktighet i sysselsättningsgrad och delaktighet på arbetsmarknaden mellan utrikes födda kvinnor och inrikes födda kvinnor. År 2018 uppgick andelen inrikes födda kvinnor till 71,4 % vilka beräknas ha en sysselsättning jämfört med 68,5 % bland utlandsfödda kvinnor. Det bör dock noteras att utlandsfödda oftare har en sysselsättning på deltid jämfört med inrikes födda som oftare arbetar på heltid. Ur ett längre tidsperspektiv har antalet sysselsatta utomeuropeiska nyanlända kvinnor ökat, år 2007 låg sysselsättningsgraden bland målgruppen på 61,7 %, kontra 68,5 % som siffrorna uppgick till år 2018 vilket indikerar på en positiv utveckling (Regeringen,2020).

Bland nyanlända kvinnor och män är det betydligt större klyftor när det kommer till sysselsättningsgrad. Bland utomeuropeiska män beräknas 81 % ha en sysselsättning på heltid, medan kvinnor inom samma kategori har en sysselsättningsgrad på upp till 63 % under 2018. Bland utomeuropeiska kvinnor som har en sysselsättning på deltid uppgav ca 1 av 10 att de kan och vill arbeta mer, denna kategori benämns undersysselsatta. Bland män uppgav endast 1 av 20 att de är undersysselsatta. De senaste åren har emellertid påvisat en positiv trend där skillnaderna mellan könen i kategorin undersysselsatta minskat, oavsett etnisk bakgrund (Regeringen,2020).

Regeringens proposition nämner att det är särskilt viktigt att ständigt eftersträva utveckling och förstärka de insatser som är ämnade till förbättring av nyanlända kvinnors etablering, samt rusta de med kompetens och nätverk som är nödvändigt för att ta ett kliv in i arbetsmarknaden och bli delaktiga i samhället. Genom kunskap och samhällets stöd är förhoppningarna att minska klyftorna i deltagandet bland nyanlända, och på så vis öka jämställdheten bland könen. Tillsammans med Centerpartiet och Liberalerna har man kommit överens om att utveckla metodstöd och utbildningsmaterial, samt utöka undervisningstiden

från 60 timmar till minst 100 timmar. Utbildningen avslutas med ett språk och samhällstest. Medel för utökade insatser tillförs genom schablonersättning till kommunerna som avser mottagandet av nyanlända. Genom att nyanlända får en bredare kunskap om det svenska samhället, dess normer, värderingar och lagar anser Regeringen att det kan stärka dessa personers förutsättningar till etablering i det svenska arbetslivet. Regeringen föreslår vidare insatser och forskning om samhällsorientering för nyanlända (Regeringen,2020).

4.2.1 Fördelning av föräldrapenning

Den främsta anledningen till att kvinnor ofta är frånvarande från arbetsmarknaden under långa perioder är föräldraledighet, vilket fördröjer etableringen för kvinnor (Regeringen,2020). Genom att sträva mot en mer jämställd fördelning av föräldrapenning har Regeringen förhoppningar på framsteg till en jämnare fördelning av hem och omsorgsarbetet mellan könen. Försäkringskassan införde ett beslut om tre reserverade månader inför föräldraledigheten för respektive kön. Fram till år 2016 var endast två av månaderna reserverade, år 2016 beslutades att tre månader skall reserveras. (Försäkringskassan,2019). Beslutet har resulterat i en större fördelning av föräldraledighet, även om det återstår skillnader (Försäkringskassan,2019). Trots framsteg i utvecklingen av jämställdhet i relation till uttag av föräldraledighet och föräldrapenning går utvecklingen långsamt och fler insatser anses behövas enligt Regeringens utvärdering (Regeringen,2020).

Regeringen har tillsammans med Liberalerna och Centerpartiet lämnat förslag om att förlänga insatserna för nyanlända och asylsökande som är föräldralediga. Syftet är att underlätta för föräldralediga till fortsatt utveckling i språk och kunskap, som förhoppningsvis leder till en ökad sysselsättning på lång sikt (Regeringen,2020).

4.2.2 Ansvarsfördelning mellan olika myndigheter

Inom ramen för ekonomisk jämställdhet har flera myndigheter fått i uppdrag att bidra för en mer jämlik ekonomisk fördelning mellan könen. Migrationsverket har infört en rutin där dagarsättning till asylsökande delas ut till både kvinnan och mannen i familjen genom varsitt bankkort. Tidigare var det nästan alltid en man i familjen som hade det ekonomiska ansvaret (Migrationsverket,2020).

Försäkringskassan ansvarar för fördelningen av föräldrapenning och etableringsersättning. Insatserna avser att bland annat främja en mer jämlik fördelning av föräldraledighet för att uppnå Regeringens uppsatta mål (Försäkringskassan, 2019). Pensionsmyndigheten har fått i uppdrag att utbilda och bidra till en ökad förståelse kring pensionssparanden. Denna information riktas till pensionssparare, pensionärer och andra relevanta målgrupper. Informationen avser faktorer som kan påverka pension samt konsekvenser utifrån olika arbetsval inför pensionen. Syftet är att informera om livsinkomstens betydelse inför framtiden för båda könen, i synnerhet kvinnor som ofta har en lägre livsinkomst än män (Regeringen,2020).

Sedan den 1 december år 2010 har Arbetsförmedlingen delegerats allt ansvar av Regeringen som avser nyanländas etablering på arbetsmarknaden. Nyanlända har rätt till en etableringsplan på två år, där huvudsyftet är att underlätta etableringsprocessen på arbetsmarknaden enligt Lagen om etableringsinsatser (2010:197). Lagen innehåller bestämmelser om ansvar och insatser med syfte att underlätta samt påskynda nyanländas etablering i arbets- och samhällslivet. Insatserna skall ge målgruppen förutsättningar för egenförsörjning samt främja deltagande i arbets-och samhällslivet (Riksdagen, u.å.).

Etableringsplanen bör som minst innehålla svenska för invandrare (SFI) och samhällsorientering i samband med aktiviteter för att underlätta etableringen i arbetslivet för nyanlända. Arbetsförmedlingen tar beslut gällande etableringsersättning för den nyanländes försörjning, förutsatt att personen deltar i etableringsplanen (Regeringen,2020).

4.2.3 Arbetsförmedlingens handlingsplan

Arbetsförmedlingen utformade en handlingsplan som avser utrikes födda kvinnor. Handlingsplanens syfte är att öka målgruppens sysselsättning. Detta genom att kvinnorna blir delaktiga i arbete eller studier. Handlingsplanen omfattar endast utrikes födda kvinnor som är inskrivna på Arbetsförmedlingen.

Handlingsplanen redogör för att nyanlända kvinnor går i lägre utsträckning till Arbetsförmedlingen jämfört med nyanlända män, vilket kan vara en del av förklaringen till varför nyanlända kvinnor etableras mycket senare eller aldrig. Planen lyfter de följande tre

primära orsaker till en ojämn könsfördelning på arbetsmarknaden (Arbetsförmedlingen, 2017).;

- *Könsstereotypa föreställningar hos anställda på Arbetsförmedlingen*
- *Brist på utbud av insatser som motsvarar kvinnors erfarenheter och kompetenser.*
 - *Köns- och familjenormer*

Målet med handlingsplanen är främst att utrikes födda kvinnor skall ha möjligheten att ta del av Arbetsförmedlingens program, utbildningar och insatser i samma utsträckning som andra målgrupper som är inskrivna på Arbetsförmedlingen. Utökad medvetenheten om de stereotypa föreställningarna kring könsnormer och hur dessa påverkar arbetsgivarnas agerande och beslutsfattande är ytterligare ett mål (Arbetsförmedlingen,2017).

Chefer och medarbetare bör upplysas om integrationens mål om att öka invandrarkvinnors sysselsättning och deltagande på arbetsmarknaden, detta för att bidra med de ordinarie insatserna som finns och om inte mindre vara öppen för nya idéer. Kunskap om könsnormer, jämställdhet och alla människors lika värde avser att förbättra resultat samt integrationen för utrikes födda kvinnor, i synnerhet flyktningfamiljer. För att uppnå dessa mål krävs det att större fokus läggs på utbildningen av både medarbetare och nyanlända som går under Arbetsförmedlingens etableringsprogram. Fler studier och kartläggningar inom dessa områden behöver genomföras för att öka medvetenheten och sprida informationen bland de anställda inom myndigheten (Arbetsförmedlingen, 2017).

Arbetsförmedlingen har i sin webbaserade plattform en så kallad "kompetensportal" där det återfinns tre utbildningar med fokus på jämställdhet, mänskliga rättigheter, genus samt möjligheter i arbetslivet. Kompetensportalen är tillgänglig för anställda, chefer, arbetsgivare samt arbetssökande. Verksamhetschefer och medarbetare ombeds ta del av materialet i utbildningarna för att upplysa samt motverka stereotypa könsnormer om de arbetssökande. År 2016 hade endast 10 % av arbetsgivarna gått utbildningen om genus och jämställdhet, medan 65 % hade gått utbildningen om möjligheter i arbetslivet och lika rättigheter, vilket indikerar på ett lågt intresse för ämnet (Arbetsförmedlingen,2017). Webbutbildningar anses behöva kompletteras med ytterligare material för medarbetare och chefer. Det behövs ett bredare utbud av material inom områden såsom likabehandling, objektivitet, stereotyper, opartiskhet och diskrimineringslagen. Chefer och medarbetare inom myndigheten uppmanas att prioritera spridningen av projekt och insatser med fokus på invandrarkvinnor och upplysa samt sprida

löpande information om handlingsplanen. För ett lyckat samarbete krävs ett större engagemang mellan sektionerna Digitala tjänster samt Kommunikationsavdelningen på Arbetsförmedlingen (Arbetsförmedlingen,2017).

Handlingsplanen lyfter de möjligheter som syftar på att öka deltagandet av utrikes födda kvinnor och nämner att man bör kompensera för bristen på nätverk som invandrarkvinnor har på arbetsmarknaden, samt anpassa extratjänster för den grupp som varit arbetslösa under en längre period. Detta är en funktion som återfinns på de lokala Arbetsförmedlingens kontor runt om i landet, extratjänsterna avser enskilda projekt och program inom myndigheten som har ett särskilt fokus på utrikes födda kvinnors deltagande på arbetsmarknaden.

Förslag presenteras om att man bör lyfta fram kompetenser hos kvinnorna och matcha utifrån dessa för att motarbeta diskriminering och stereotypifiering vid arbetssökandet. Man bör arbeta systematiskt med att kartlägga de förmågor och kompetenser som individen besitter för en mer rättvis matchning med ett potentiellt arbete. Handläggare bör även se över eventuella tidigare utbildningsbakgrunder och yrkeskompetenser för att vägleda den arbetssökande i de fall som de går att översätta till den svenska arbetsmarknaden (Arbetsförmedlingen,2017).

Ofta besitter utrikes födda kvinnor ingen eller en för kort utbildning, men oftast efterfrågas en grundutbildning för en möjlighet på arbetsmarknaden. Det krävs att Arbetsförmedlingen fokuserar på att nyanlända kvinnor tar del av möjligheterna som ges på vuxenutbildningen i så stor utsträckning som möjligt. Införandet av nytt studiestartsstöd förstås öka intresset för deltagandet på vuxenutbildningarna (Arbetsförmedlingen, 2017).

Myndigheten vill minska risken till att bli bortvald under en rekryteringsprocess som följd av diskriminering in till arbetsmarknaden. Arbetsförmedlingens plan för digitala tjänster utvecklas i syfte till att personer med språkbrister i det svenska språket ska kunna ta del av tjänsterna som erbjuds, genom tjänsterna vill Arbetsförmedlingen undersöka hur de kan öka invandrarkvinnors möjligheter till att konkurrera på arbetsmarknaden. I England har man platsbanker där man tillämpar anonyma ansökningsprocesser, vilket Arbetsförmedlingen överväger att tillämpa. Diskriminering på arbetsmarknaden är ett problem man vill bemöta men inga tydliga insatser har ännu presenterats (Arbetsförmedlingen,2017).

Projekt Mirjam

Projektet Mirjam var ett metodutvecklingsprojekt som drogs igång i februari år 2016 och pågick fram till 2019. Projektet drevs av Arbetsförmedlingen Östergötland och Sörmland. Syftet med detta projekt var att studera och arbeta fram en lämplig metod för att underlätta etableringen på arbetsmarknaden för nyanlända kvinnor med kort eller ingen utbildningsbakgrund.

Projektet finansierades av den Europeiska socialfonden (ESF) (Arbetsförmedlingen,2017). Det var tänkt att bidra till den positiva utvecklingen inom aspekterna ekonomi, arbete och utbildning. Projektets ändamål var att ge deltagarna en ökad makt över sin egen tillvaro och att vidga deltagarnas syn på arbetsmarknaden. Detta genom att försöka bryta könsstereotypa mönster för yrken och arbetsuppgifter som män och kvinnor brukar välja. Långsiktigt är syftet att kvinnor som ingår i etableringsuppdraget ska ha samma möjligheter och förutsättningar som män till att försörja sig själva och bli allt mer jämlik. (Nordiska ministerrådet, 2018). Programmet var ett tioveckorsprogram på deltid, med utgångspunkt i Norrköping, Motala, Linköping, Nyköping, Katrineholm och Eskilstuna. Deltagarna delades då upp i grupper om ca femton personer som träffades tre timmar om dagen, fem dagar i veckan, resten av dagarna ägnade deltagarna tiden till att studera på SFI. Vid kursavslut var målet att alla deltagare skulle vara sysselsatta i studier eller arbete. Gruppmötena ägnades åt vägledning som lyfte upp ämnen om den svenska arbetsmarknaden, sociala koder, synliggöra dolda kompetenser som deltagarna besitter och diskutera dem. Mötena kunde även anpassas efter önskemål eller till individuella behov som exempelvis vid ohälsa. Två av dagarna varje vecka var avsedda för besök av arbetsplatser och utbildningsmiljöer. Detta gjordes i syfte av att kvinnorna skulle få komma ut på arbetsmarknaden och introduceras till nya yrken och arbetsgivare för att bredda sitt nätverk (Nordiska ministerrådet,2018)

Fokus låg på bristyrken med lägre utbildningskrav, för att vidga deltagarnas perspektiv på arbetsmarknaden gjordes besök inom mansdominerade yrken som till exempel bygg och industribranschen. Initiativ till att bjuda in representanter från olika fackförbund för att upplysa om vilka rättigheter och skyldigheter arbetstagare har på den svenska arbetsmarknaden, diskussioner kring olika ämnen såsom svartarbete och pensionssparande gjordes också. Tanken med projektet var att varje deltagare skulle bli tilldelad en egen

kvinnlig mentor, men eftersom det inte fanns tillräckliga resurser kunde inte detta uppnås och endast en andel av kvinnorna fick ta del av mentorskapet (Ramboll,2019).

Resultat och effekter

Totalt deltog 733 kvinnor i projektet vars medelålder låg på 38 år, 65 % av deltagarna hade aldrig haft ett lönearbete innan deras ankomst till Sverige (Ramboll, 2019).

Ramboll som är ett tekniskt konsultföretag inom infrastruktur och samhällsbyggnad, fick i uppdrag av Arbetsförmedlingen att utvärdera resultat och effekter av projektet på individnivå. Utvärderingen av projektet delades upp i två "delar". Första delen är en resultatutvärdering där man mätte resultatet av projektet genom enkätundersökningar som besvarades av projektdeltagare där resultaten baseras på kvinnornas svar av enkäterna.

Enkätundersökningarna genomfördes i tre omgångar; vid projektets start, avslut samt 90 dagar efter deltagande i projektet. Syftet med detta var att följa upp projektets mål vilket bedöms vara uppnådda. Utfallet för resultatutvärderingen visar att kvinnorna som deltog i projektet har fått en positiv utveckling och har fått en ökad motivation i stor utsträckning som i sin tur bidragit till att kvinnorna själva börjat söka arbeten och nu har en personlig plan för utveckling inom arbete eller studier (Ramboll,2019).

Utvärderingens andra del var en effektutvärdering som genomfördes med regressionsmetoder, där projektdeltagare jämfördes med kvinnor av samma profil som inte deltog i projektet men som är inskrivna på Arbetsförmedlingens etableringsprogram. Studien gick ut på att följa utvecklingen genom att mäta samband och olikheter mellan personerna. Resultatet av effektutvärderingen visade att Mirjam Deltagare har lika stor sannolikhet till att övergå till arbete och studier som de jämförbara kvinnorna inom etableringsprogrammet. Med detta menas att om personerna lämnar Arbetsförmedlingen eller sitt arbete av en särskild anledning, kommer de att återgå till arbete eller studier. Effektutvärderingen bedöms ha en så kallad "nolleffekt", det vill säga att effekterna inte visat signifikanta skillnader på deltagarna av studien. Nolleffekten var förväntad med hänsyn till den korta uppföljningsperioden (Ramboll,2019).

Under utvärderingen upptäcktes skillnader i de program som kvinnor väljer att delta i.

Projektdeltagare i Mirjam har en större tendens till att engagera sig i programmen "Arbetspraktik och Arbetsträning" medan jämförelsegruppen oftare valde programmen "Förberedande insatser" och "Förberedande utbildning" (Ramboll, 2019).

Sammanfattningsvis visar resultaten att Mirjam projektet hade en positiv inverkan på deltagarna under projektets gång, resultatet indikerar på kortsiktig positiv effekt på deltagandet i etableringsprogrammen vilket kan tyda på en snabbare väg mot arbetslivet. Värt att notera är att det ännu är oklart vilka långsiktiga effekter Mirjam har givit kvinnorna som deltagit i projektet, därmed föreslår Ramboll en förnyad resultatanalys längre fram i tiden för att bedöma projektets effekter på lång sikt (Ramboll, 2019).

4.2.4 Inverkan på samhällsutvecklingen

Regeringen lyfter upp aspekten om att barn vars föräldrar har en sysselsättning har bättre utgångsläge i skolan, något de menar stärker barnens möjligheter till att kunna etablera sig på arbetsmarknaden och bli delaktiga samhällsmedborgare i framtiden (Regeringen, 2020). År 2016 utökade Arbetsförmedlingen möjligheten att studera med oförändrad aktivitetsersättning inom jobb- och utvecklingsgaranti. År 2017 skedde regelförändringar som rörde föräldrapenning, en förändring som Arbetsförmedlingen menar bidrar till en koncentration av föräldraledigheten och på så sätt främjar arbetskraftsutbudet. Regelförändringen avser föräldrar som kommer till Sverige med barn och går ut på att koncentrera föräldraledigheten till den tid som barnet anses vara i mest behov av omsorg i hemmet. Bestämmelsen tros kunna föra med sig positiva effekter när det gäller barns deltagande samt närvaro på förskola, något de menar gynnar språkinläring vilket i sin tur ger barnen bättre utgångspunkt när de börjar skolan (Arbetsförmedlingen, 2017). Vidare kan detta minska ärftligheten och persistensen i socioekonomisk status, detta är i synnerhet viktigt då en förändrad vuxenutbildning och etablering förväntas ge en stor skillnad i utbildningsnivå för inrikes födda barn till nyanlända. (Arbetsförmedlingen, 2017). Nyanlända kvinnor kommer ofta från länder där män tilldelas det ekonomiska ansvaret i hemmet, därmed är det viktigt att bryta de patriarkala strukturerna för att öka kvinnors ekonomiska självständighet, vilket i sin tur leder till att kvinnorna blir allt mer oberoende och förebygger segregation samt förtryck.

4.2.5 Analys av Regeringens insatser

Regeringen har tydligt motiverat budgetpropositionen "Utgiftsområde 13", där motiveringen till de ökade insatserna är att ge nyanlända en skjuts in i det sociala nätverket, bidra till ökade språkkunskaper för att detta i sin tur skall bidra till en ekonomisk stabilitet och självständighet (Regeringen, 2020). Framsteg av samhällsorienteringen för nyanlända med jämställdhet och mänskliga rättigheter i fokus är bland de prioriterade insatserna. Ökad jämställdhet bland könen och deltagandet på arbetsmarknaden bland nyanlända män och kvinnor är Regeringens ändamål med budgetpropositionen (Regeringen, 2020).

Föräldradighet beskrivs som orsaken bakom nyanlända kvinnors sena etablering (Regeringen,2020). En utjämning av föräldradigheten mellan föräldrarna som infördes år 2016 är en insats som anses vara ett tecken på framsteg till en jämnare fördelning av hem och omsorgsarbetet (Försäkringskassan,2019). Beslutet om reserverade dagar är ett steg närmare jämlikheten mellan könen i hushållen, där man genom institutionella beslut tydliggör det för männen att även de har ett ansvar i föräldraskapet. Detta kan komma att normalisera pappaledighet allt mer.

Myndigheter såsom Pensionsmyndigheten och Migrationsverket vill bidra till en ökad ekonomisk jämställdhet. Genom rutiner som till exempel upplysning om pensionssparanden och utdelning av dagersättning till både kvinnan och mannen i ett hushåll är syftet att minska de ekonomiska klyftorna i hushållen. Besluten motiveras med att nyanlända kvinnor ofta kommer från länder där män tilldelas det ekonomiska ansvaret i hemmen (Regeringen,2020). Teorin om genusystem belyser könshierarkier som återfinns i politik, ekonomi och hushåll (Gemzöe, 2012, s.80–81; Hirdman, 1988). Det är dessa patriarkala strukturer Regeringen försöker bryta genom att öka kvinnors ekonomiska självständighet.

I projekt Mirjam introducerades mansdominerande yrken för kvinnor i syfte att vidga deltagarnas syn på arbetsmarknaden, samt för att försöka bryta könsstereotypa mönster för yrken och arbetsuppgifter som män respektive kvinnor brukar välja (Nordiska ministerrådet, 2018). Insatsen planerades och utformades ur en könsbaserad kontext. Myndigheterna ter sig till viss del vara lyhörda kring teorin om feministiska institutionalismen då man arbetar aktivt för förändring och utformande av institutionella policys i syfte att bidra till ökad medvetenhet om inkludering och jämställdhet (Mackay & Krook, 2011, s.25).

5. Diskussion och slutsats

5.1 Diskussion

Syftet med föreliggande uppsats var att studera vilka hinder och utmaningar nyanlända kvinnor möter i etableringsprocessen. De aspekter studien avsåg att undersöka specifikt var hur Regeringen möter dessa hinder och utmaningar i form av åtgärder och beslut samt vikten av nyanlända kvinnors etablering på arbetsmarknaden ur ett samhällsperspektiv med utgångspunkt i teorierna om Genussystem samt Feministisk institutionalism. Resultatet visade att föräldraledighet är det främsta hindret nyanlända kvinnor möter i etableringsprocessen. Etableringen av nyanlända kvinnor på arbetsmarknaden beskrivs som en av Regeringens största utmaningar, där den ojämna fördelningen av föräldraledighet påstås fördröja etableringen av kvinnorna (Regeringen, 2020; Arbetsförmedlingen, 2017; IFAU, 2019; OECD, 2018).

En röd tråd som påträffats i samtliga studier och dokument är att det anses vara problematiskt med kvinnor som tagit mammarollen som sin primära uppgift, där föräldraledighet förklaras som ett hinder när det egentligen bör ses som en personlig utveckling. Mammaledighet är en kompetensutveckling som inte bör tas för givet. Det en mamma gör är att spendera tid på att studera sina barn, lära känna sina barn och alltid vara där vid behov. Det blir problematiskt då en inte är öppen för stöd och insatser om en beskrivs som och känner sig som samhällets problem. Att hemmafruar och mammor behöver stöd ses inte minst på samhällsutvecklingen i de områden som domineras av hemmavarande mammor. Hur dessa stöd bör utformas är något som borde involvera målgruppen för att lyssna mer på de behoven som önskas och verkligen behöver, före de behoven samhällets normer sätter på en.

Jennie Larssons doktorsavhandling indikerar att etableringspolitiska insatserna utformas enligt könsstereotypa föreställningar, forskning visar att invandrade kvinnor alltid har arbetat trots detta kvarstår tankefiguren om de 'ojämställda invandrarfamiljerna'. Fördomarna förklaras som orsaken till att kvinnorna prioriteras ned vid tilldelningen av insatser relaterade till sysselsättning eller att utbildningar anpassas efter mansdominerade yrken (Larsson, 2019). Detta visar på att könsstereotypa normer starkt präglar institutioner såväl som hushåll.

Regeringens insatser visar sig vara bristfälliga och otillfredsställande i relation till kvinnornas behov. Insatserna anpassas sällan efter kvinnornas bakgrund, utbildningsnivå samt arbetslivserfarenheter (Larsson, 2019; IFAU, 2019; Arbetsförmedlingen, 2017). I projekt Mirjam gjordes ett försök som lades ner på grund av en bristfällig planering och budget (Ramboll,2019). Forskning indikerar att det finns policyproblem i utformningen av etableringspolitiska insatser särskilt arbetsmarknadsförberedande insatser, bosättning i kommunerna och samverkan mellan stat och kommun (IFAU, 2019). Mirjam projektet var anpassat efter nyanlända kvinnor med låg eller obefintlig utbildningsbakgrund, insatsen tog hänsyn till kvinnornas livssituation samt förutsättningar, därför anser vi att fler liknande insatser bör tillämpas genom en samordnad och nationell satsning. Därmed behöver arbetet med att ta fram och effektutvärdera anpassade insatser fortsätta och utvecklas.

De hinder och utmaningar resultaten visar kan anses vara ett strukturellt förtryck då till och med de som skall etablera och främja kvinnorna visar sig bidra till problemet. Att det förekommer fördomar, diskriminering och nedvärdering på en institutionell nivå i ett demokratiskt samhälle är under all kritik och inget man endast behöver lägga vidare forskning på utan det borde ha utförts för längesen med effektiva handlingsplaner idag. Satsningar bör göras eftersom samhällsutvecklingen påverkas negativt och problemet påverkar inte bara vår generation utan även kommande generationer (OECD,2018; Regeringen, 2020; Arbetsförmedlingen, 2017).

Vidare vill vi belysa det faktum att nyanlända kvinnor inte benämns som en förlorad arbetskraft i policydokumenten. En arbetskraft som är underutnyttjad på en arbetsmarknad som lider brist på kompetens (Tillväxtverket,2019). Denna arbetskompetens verkar inte värderas högt av institutionerna och kan bero på att nyanlända kvinnor är en grupp i samhället som är särskilt utsatta, underskattade av institutioner och arbetsmarknad men även samhället. Trots att kännedomen finns angående att kvinnorna behöver ta itu med alla de specifika hinder som flyktingar och invandrare samt kvinnor står inför samtidigt ser vi inte att proportionerliga insatser gjorts (OECD,2018; Arbetsförmedlingen, 2017).

5.1.1 Metoddiskussion

Empiriska materialet som analyseras i studien är uttaget ur statspublikationer, policydokument, rapporter och offentlig statistik, därmed bedöms det vara trovärdigt att basera rapportens resultat och analys på uppsatsens primära val av material.

Policydokumenten kan kritiseras utifrån dess brist på uppföljning av implementeringen av insatser och vilka effekter handlingsplanerna har på etableringen.

En kritik mot valt material är bristen på perspektiv, policydokumenten presenterar en hel del statistik och hårddata men det redogörs sällan för kvinnornas ståndpunkt. Studien hade fått ett bredare perspektiv om kvalitativa intervjuer hade införts med ett urval av nyanlända kvinnor som är inskrivna på etableringsprogram. Intervjuer hade kunnat bidra med att utveckla utvärderingen av etableringsinsatserna.

5.2 Slutsatser

Syftet med denna studie var att besvara följande frågeställningar;

Vilka hinder och utmaningar möter nyanlända kvinnor i etableringsprocessen?

- Vilka är de bakomliggande faktorerna till dem enligt teorin om genussystem och feministisk institutionalism?

Vilka insatser i form av åtgärder och beslut föreslås av Regeringen för etableringen av nyanlända kvinnor på?

Efter att ha utfört en kvalitativ innehållsanalys på identifierade teman har det framkommit att nyanlända kvinnor är en särskilt utsatt grupp på arbetsmarknaden i förhållande till män och andra samhällsgrupper. Av innehållsanalysen framkom det i huvudsak fyra olika hinder och utmaningar som påverkar kvinnornas etableringsprocess; ohälsa, ojämlik fördelning av obetalda hem och omsorgsarbete, utbildningsbakgrund samt diskriminering.

Regeringen har delegerat arbetet till olika myndigheter för att underlätta arbetet. Regeringen har även beslutat om att utöka undervisningstimmarna för nyanlända som ingår i etableringsprogrammen. Detta för att förbättra samhällsorienteringen för nyanlända med fokus på jämställdhet och mänskliga rättigheter. Försäkringskassan, Migrationsverket, Arbetsförmedlingen och Pensionsmyndigheten har bidragit till insatserna med deras expertis inom området. Studiens samlade empiriska data redogör vid återkommande tillfällen att det

finns en avsaknad av forskning kring ämnet, där berörda aktörer föreslår större satsningar för forskning angående de hinder som presenteras.

Insamlad och analyserade data visar att verkligheten inte nått upp till Regeringens mål som speglar ett rättvist och jämlikt samhälle. Vidare påvisar studien att Regeringens insatser är bristfälliga och otillfredsställande i relation till nyanlända kvinnors etablering på arbetsmarknaden. Bland annat har det framkommit att institutionerna själva bidrar till ökade hinder på grund av stereotypifiering vilket påverkar policys och etableringsprogram. Av studien framgår att kvinnors etablering inte verkar vara särskilt prioriterat av Regeringen, trots att förslag är väldigt förekommande i samtliga policydokument råder avsaknad av insatser och handlingskraft som tydligt kan observeras. Det kan av resultaten konstateras att institutioner sedan långt tillbaka i historien grundats av män med mäns intresse och ideal i fokus. Med teorierna om genussystem och feministisk institutionalism i åtanke är det viktigt att jämna ut klyftorna i samhället för att bidra till kvinnors ekonomiska oberoende självständighet samt en mer jämlik arbetsdelning i hushållen. Studien visar även att nyanlända kvinnors etablering på arbetsmarknaden har en betydande roll för samhällsutvecklingen, i form av arbetskraft, barnens skolgång och integrering och visar signifikant påverkan av döttrars framtid.

5.3 Framtida forskning

Studien avslöjar en hel del tomrum i forskningen kring hindren och utmaningarna som nyanlända kvinnor bemöter i etableringsprocessen. Därför finner vi att det finns ett stort utrymme för vidare forskning kring området. Det är ytterst viktigt att man forskar vidare på diskrimineringen av nyanlända kvinnor på arbetsmarknaden, eftersom det tydligt framgår att kvinnorna diskrimineras på arbetsmarknaden, men inte i vilken utsträckning detta påverkar kvinnors etablering.

Med tanke på att nyanlända kvinnor lider av ohälsa i högre utsträckning än nyanlända män och infödda kvinnor, kan de behöva extra stöd och insatser i sin etableringsplan. Det borde därför forskas kring en anpassningsbar etableringsplan för kvinnor med särskilda behov och på så sätt förhoppningsvis underlätta kvinnornas etableringsprocess. En framtida studie hade kunnat vara en djupare kvalitativ analys av resultaten av Mirjam projektet för att identifiera styrkor och svagheter, samt hur man kan återuppta en liknande insats. Hur dessa stöd bör

utformas är något man borde involvera målgruppen kring för att lyssna mer på de behov som önskas och verkligen behövs.

6. Källor

Litteratur

Beckman, Ludvig, Ulf Mörkenstam.(2016). *Politisk teori*. 2. Uppl. Stockholm: Liber AB

Cairney, Paul. (2012) *Understanding public policy*. New York: Palgrave Macmillan

Denscombe, Martyn. (2018). *Forskningshandboken*. 4.uppl.

Lund: Studentlitteratur AB

Gemzöe, Lena. (2012). *Feminism*. 1.uppl. Stockholm: Bilda

Mackay, Fiona., Mona Lena, Krook (2011) *Gender, politics and institutions: towards a feminist institutionalism*. UK: Palgrave Macmillan

Olsson, J., Berg, M., Hysing, E., Kristianssen, A., Petersén, A.(2019). *Policy i teori och praktik*. Lund: Studentlitteratur AB

Peters, B. Guy (2019) *Institutional theory in political science: the new institutionalism*
UK: Edward Elgar Publishing

Digitala källor

Arbetsförmedlingen (2017). *Handlingsplan för att fler utrikesfödda kvinnor ska vara sysselsatta i arbete eller studier 2017–2018*

<https://arbetsformedlingen.se/download/18.3e623d4f16735f3976eacd/handlingsplan-for-att-fler-utrikesfodda-kvinnor-ska-vara-sysselsatta-i-arbete-eller-studier.pdf> [Hämtad 2020-11-30]

Arbetsförmedlingen (2017). *Nyanlända kvinnors etablering*

<https://arbetsformedlingen.se/download/18.4fb667a1169bfd2c0a69617/1556023447573/nyanland-kvinnors-etablering.pdf> [Hämtad 2020-11-30]

BRÅ (2017). *Kostnader för brott: En litteraturöversikt över metoder, resultat och utmaningar i forskningen om kostnader för brott*

https://www.bra.se/download/18.4c494ddd15e9438f8ad38d51/1510929097847/2017_8_Kostnader_for_brott.pdf [Hämtad 2020-12-29]

Försäkringskassan (2019). *Reserverade månader ökar pappors uttag av föräldrapenning*

https://www.forsakringskassan.se/lut/p/z0/LcgxDsMgDEbhs3RgRKTq1i23iLJUv4JLUcBYxiXXL0Onp--FPWxhZ4ycYLkxyvR2HfUpsI-7P1a3HI2N2Dq9lLo07nmQW2Si_1MpRirgSOyWOUgHKSL5Cp5R306oF4g07f5rhuQx_LspSIQIMWdOQc719gMEH93W/ [Hämtad 2020-11-05]

Hirdman, Yvonne (1988). *Genussystemet: teoretiska funderingar kring kvinnors sociala underordning* <https://gupea.ub.gu.se/handle/2077/41325?locale=sv> [Hämtad 2020-11-15]

IFAU (2020). *Gigekonomin som dörröppnare?*

<https://www.ifau.se/globalassets/pdf/se/2020/r-2020-22-gigekonomin-som-dorroppnare.pdf> [Hämtad 2021-01-04]

IFAU (2019). *Etablering efter etableringsinsatser*

<https://www.ifau.se/globalassets/pdf/se/2019/r-2019-28-etablering-efter-etableringsinsatser.pdf> [Hämtad 2021-01-03]

IFAU (2020). *Aktiviteter för flykting- och anhöriginvandrare inom etableringsprogrammet*

<https://www.ifau.se/globalassets/pdf/se/2020/r-2020-4-aktiviteter-for-flykting--och-anhoriginvandrare-inom-etableringsprogrammet.pdf> [Hämtad 2021-01-04]

Nationella sekretariatet för genusforskning (2016). *En introduktion till genusvetenskapliga begrepp* http://www.genus.se/wp-content/uploads/En_introduktion_till_genusvetenskapliga_begrepp.pdf

[Hämtad 2020-11-15]

Nordiska ministerrådet (2018). *Nyanlända kvinnors etablering*

<https://oxfordresearch.se/wp-content/uploads/2018/04/Nyanlända-kvinnors-etablering.pdf>

[Hämtad 2020-11-05]

OECD (2018). *Triple Disadvantage? A first overview of the integration of refugee women*

<https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/3f3a9612->

[en.pdf?expires=1605797384&id=id&accn](https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/3f3a9612-en.pdf?expires=1605797384&id=id&accn)

[ame=guest&checksum=4ACE2912D6A06984EF7A842E06C3C29E](https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/3f3a9612-en.pdf?expires=1605797384&id=id&accn) [Hämtad 2020-11-05]

Ramboll (2019). *Effektutvärdering*

<http://www.projekteffekter.se/wp-content/uploads/2017/06/Ramboll-Effektutvärdering-Mirja>

[m.pdf](http://www.projekteffekter.se/wp-content/uploads/2017/06/Ramboll-Effektutvärdering-Mirja) [Hämtad 2020-12-10]

Regeringen (2020). Utgiftsområde 13: *Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering*

<https://www.regeringen.se/4adae6/contentassets/c689564aa19c4d29bcebb1c037a2e37b/utgift>

[somrade-13-jamstallldhet-och-nyanlanda-invandrares-etablering.pdf](https://www.regeringen.se/4adae6/contentassets/c689564aa19c4d29bcebb1c037a2e37b/utgift) [Hämtad 2020-11-05]

Regeringen (2017). SOU: *Att ta emot människor på flykt*

<https://www.regeringen.se/contentassets/e8c195d35dea4c05a1c952f9b0b45f38/hela-sou-201>

[7_12_webb_2.pdf](https://www.regeringen.se/contentassets/e8c195d35dea4c05a1c952f9b0b45f38/hela-sou-201) [Hämtad 2020-11-30]

Regeringen (2018). *Regeringens långsiktiga insatser för att minska och motverka segregation*

<https://www.regeringen.se/49feff/contentassets/a29a07890ec24acd900f5156fbf45f08/regerin>

[gens-langsiktiga-strategi-for-att-minska-och-motverka-segregation.pdf](https://www.regeringen.se/49feff/contentassets/a29a07890ec24acd900f5156fbf45f08/regerin) [Hämtad 2021-01-01]

Regeringen(u.å.) *Nyanländas etablering* <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/nyanlandas-etablering/> [Hämtad 2021-01-04]

Riksdagen (2018). *Enhetlig definition av begreppet nyanländ*
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/motion/enhetlig-definition-av-begreppet-nyanland_H6021615 [Hämtad 2020-12-10]

Riksdagen(u.å.) *Lag (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare*
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2010-197-om-etableringsinsatser-for-vissa_sfs-2010-197 [Hämtad 2021-01-07]

Tillväxtverket (2019). *Utrikesfödda kvinnor: En resurs som kan nyttjas mer*
<https://tillvaxtverket.se/statistik/vara-undersokningar/kompetensforsorjning/2019-06-19-utrikes-fodda-kvinnor---en-resurs-som-kan-nyttjas-mer.html> [Hämtad 2021-01-01]